

Bir Olimpiyat Daha Geçti

38. Uluslararası Matematik Olimpiyatı, 19-31 Temmuz 1997 tarihleri arasında 82 ülkeden 450'ye yakın öğrencinin katılımıyla Arjantin'in Mar del Plata kentinde gerçekleştirildi. Türk takımının üyelerini Umut Akdemir, Deniz Gündüz (bronz madalya), İsa E. Hafalır (bronz madalya), Fatih Sulak (gümüş madalya), M. Bumin Yenmez (bronz madalya) ve M. Ali Yıldırım (bronz madalya) oluşturuyordu. Başkanlığını Semih Koray'ın, başkan yardımcılığını Halil İbrahim Karakaş'ın yaptığı takımla birlikte Zafer Nurlu, olimpiyata gözlemci öğretim üyesi olarak katıldı.

Yarışmada her biri yedi puan değerinde altı soru soruldu. Bunlardan ilk üçü, dört buçuk saatlik birinci oturumda, son üçü ise, ilk oturumun ertesi günü yine dört buçuk saatlik zaman sınırıyla öğrencilere verildi. Cetvel ve pergel dışında hiçbir matematiksel araç ya da kaynağın kullanımına izin verilmeyen yarışmada, her öğrenci tek başına çalışıyordu. Her öğrenci kendi aldığı puana göre ödüllendirildiği halde, resmi olmayan takım sıralaması da yapılıyor.

Bu sıralamaya göre Türkiye 25. oldu. Türkiye her yıl aşağı yukarı bu derecelerde yer alıyor. Bu yıl en başarılı ilk beş ülke sırasıyla Çin Halk Cumhuriyeti, Macaristan, İran, Rusya ve ABD oldu.

Ülkelerin bilimdeki gelişmişlikle ilgili bilim olimpiyatlarında aldıkları dereceler arasında doğrudan bir bağlantı olmadığını belirtmeliyiz. Örneğin her yıl ilk on ülke arasında yer alan İran, Bulgaristan, Romanya ya da Vietnam'ın bilimde, çoğu zamanlar ilk yirmi hatta otuza giremeyen İsviçre, İsveç ya da Norveç'ten daha ileri olmadığı açıktır. Peki liselerdeki öğretim düzeyiyle ilişkisi nedir olimpiyat başarısının? Bu noktada üstteki ülkeler genel olarak ikiye ayrılıyor. Birinci grupta Rusya, Romanya, Bulgaristan, Macaristan gibi, genel olarak lise öğretimi düzeyi yüksek olan, çok sayıda (kimilerinde 100 000'in üzerinde) öğrenci arasından olimpiyat takımının seçildiği ülkeler yer alıyor. İkinci gruptaysa, lisedeki öğretim düzeyleri yüksek olmayan ama, yarışmadan çok önce (belki de yıllar önce) seçilen az sayıda öğ-

renciye uzun zaman boyunca yarışmaya yönelik yoğun öğretim veren ülkeler yer alıyor. İran ve bir kaç Uzak Doğu ülkesi bu grupta sayılabilir.

Aslında bu yapılması hiç de zor olmayan bir iş, yani Türkiye'de de küçük yaşta seçilecek 6 yetenekli öğrencinin bir kaç yıl boyunca yalnız bu yarışmalara çalışması sağlanabilir ve böylece Türkiye bu olimpiyatlarda üst sıralara yükselebilir ama böyle bir şey çok da anlamlı olmaz. Bunun yerine daha çok sayıda öğrenciye ulaşarak, daha çok gencin bilimle içli dışlı olmasını sağlamak ve onları geleceğin bilim insanları olmaya özendirme çok daha güzel olur. Zaten böyle bir amaç da bilim olimpiyatlarının ana felsefesini oluşturuyor ve bu yarışmaların spor olimpiyatlarından ayrıldığı en önemli nokta olarak ortaya çıkıyor. Sporda ulaşılabilecek en son ve en güzel nokta bir olimpiyat şampiyonluğuyken, bir öğrenci için bilim olimpiyatlarında alınacak başarı iyi bir bilimci olma yolunun, ilerde güzel duygularla anılacak bir başlangıcı olmaktan daha büyük bir önem taşımaz. Üstelik bu yarışmaların kıyasından bile geçemeyip de dünyanın önde gelen bilim insanları arasında girenlerin sayısı çok daha fazladır.

Gençleri bilime özendirme süreci ne yazık ki Türkiye'de arzulan sonucu vermiyor. Bunun en önemli nedenleri, bilimle uğraşmanın hâlâ bir risk oluşu, Türkiye'de böyle bir uğraşının insanı maddi açıdan doyurmasının zorluğu ve topluma yerleşmiş geri düşüncelerdir. Bu yılki matematik takımının öğrencilerinden beşi liseyi bitirdi ve beşi de mühendislik fakültelerine girdi. Fizik takımında yer alan beş kişiden üçü ÖYS'ye girdi, üçü de mühendislik seçti. Biyoloji takımından ÖYS'ye giren üç kişiden birinin moleküler biyoloji, birinin biyoloji, birinin de tıp bölümüne girdiği düşünülürse, bu yılın en başarılı takımının biyoloji sevenler olduğu söylenebilir. Herhalde böyle bir başarı değerlendirmesi şimdiye kadar hiç yapılmamıştı, en azından yazılı olarak. Umuyoruz ki bilim olimpiyatlarının bu yönü daha da ağırlık kazanır.

Aytek Erdil

Bilkent Matematik Topluluğu

Genom

Araştırmaları Paneli

Dünya'da genetik araştırmalarında sağlanan gelişmelerin nereye geldiğini öğrenmek, Türkiye'nin bu araştırmalarda hangi konumda bulunduğu ve gelecek için neler yapılması gerekliliğini tartışmak ve genetik etik konusunu irdelemek amacıyla "Genom Araştırmaları Paneli" düzenleniyor.

Öğrenci Biyolojik Araştırmalar Laboratuvarı (B.A.L.) Kulübü'nün, 1-3 Ekim 1997 tarihleri arasında düzenlenen IV. Ulusal Biyoloji Öğrenci Kongresi kapsamında gerçekleştireceği bu panel 2 Ekim 1997 günü İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Zooloji Binası'nda yapılacak. Panelde tartışılacak konular şöyle:

Kanser Genetiği, İnsan Genom Projesi, Birki Biyoteknolojisi, Veteriner Biyoteknolojisi, Genetikte Etik.

İlgilenenler için:

Özgür Çakıcı, Öğrenci Biyolojik Araştırmalar Laboratuvarı Kulübü,
İÜ, Fen Fak., Biyoloji Böl., Vezneçiler/İstanbul.
Tel: 0 212 520 62 66, 0 216 451 39 51, Fax: 0 212 528 05 27

Açıköğretim Lisesi Kayıtları

Açıköğretim Lisesi'ne hangi yaşta olursa olsun; ortaokul mezunu, lise ve dengi okuldan mezun olanlar (sadece Mesleki Açıköğretim Programına başvurabilirler), lise ve dengi okullardan tasdikname ile ayrılanlar, yurtdışında okuyup Denklik Belgesine sahip olanlar kayıt yaptırabilir.

Kayıtlar için istenen belgeler

2 adet fotoğraf, Nüfus Kağıdı örneği, Öğrenim Belgesi (ortaokul diploması, tasdikname, denklik belgesi) aslı, Kayıtlar yılda bir defa 1 Ağustos, 30 Eylül ayları içinde yapılır. Kayıtlar ve dönem ücreti 4 000 000 TL'dir. Ayrıca Mesleki Açıköğretim Programı; Endüstri Meslek Kız Meslek Lisesi için 2 500 000 TL, Ticaret Meslek ve İmam Hatip Lisesi için 2 000 000 TL temrinlik ücreti yatırılır.